

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

«Η Βασιλικούλα—Κική την λένε την φίλη μου, μὰ μένα μ' ἀρέσει νὰ τὴ φωνάζω, καὶ πῶς θυμῶνει! μὲ τ' ὄνομα ποῦ τῆς ἔδωσε ὁ νουνός της—ἡ Βασιλικούλα λοιπὸν ποῦ λέγαμε ἀνταλλάσσει Κάρτ-Ποστάλ. Τῆς μόδας εἶναι. Τὸ ξέρω. Μοῦ τὸ εἶπε κ' ἡ ἴδια. Καὶ μάλιστα ἄλλη δικαιολογία ἀπ' αὐτὴ δὲ βρῆκε, ὅταν τῆς ἀπέδειξα πόσο ἀσεμνο καὶ πόσο—τὸν δεῦτερο χαρακτηρισμὸν τὸν ἀφίνω ἀσυμπλήρωτο—εἶναι μιὰ κόρη μὲ κάποια ἀνατροφή καὶ μὲ κάποιο ἠθικὸ ἐγωισμὸ νάνταλάζη, ἔστω καὶ σεμνότετες εἰκόνες, ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή παρμένες δλες ἢ ἀπὸ τὸν Γεροστάθη, μὲ νέους ποῦ δὲν τοὺς ξέρει καθόλου καὶ ποῦ μπορεῖ ὄλοι νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο ἄξιοι αὐτῆς τῆς οἰκειότητος.

— Καὶ ὁ πατήρας τί λέει; τὴν ἐρώτησα.
— Ὁ μπαμπᾶς δὲ λέει τίποτα!... Γελάει μὲ τὶς νόστιμες κάρτες ποῦ μοῦ στέλνουν καὶ πληρώνει τὰ ἔξοδα!...

Ἄφου γελάει ὁ «μπαμπᾶς», ἐγέλασα κ' ἐγώ. Ἐγέλασε καὶ ἡ Βασιλικούλα. Καὶ μὲ γέλια μ' ἐρώτησε.

— Οὔτε μὲ μένα δὲν θ' ἀποφάσιζες, κυρία σεμνότητη, νὰ παίξης, τὸ εὐχάριστο αὐτὸ παιχνίδι;

— Νὰ πάρης πίσω τὸν τίτλο ποῦ μοῦ δίνεις, τῆς εἶπα, γιὰ τὴν σεμνότητη δὲν εἶμαι ἄλλο σεμνοτυφία κ' ἄλλο αξιοπρέπεια. Νὰ τὸ νοιώσης. Μ' ἕναν ἄνθρωπον ποῦ δὲν τὸν ξέρω καὶ ποῦ δὲν ὑπάρχει καμμιά ἀνάγκη νὰ τὸν μάθω, δὲν βλέπω γιὰ ποῖο λόγο νανοῖξω μιὰ οἰκειότητα ἀφου εἵμπορῶ νὰ περάσω τὴ ζωὴ μου καὶ χωρὶς αὐτῆ. Ὁ μπαμπᾶς αὐτὸς ἄς μοῦ λείπη. Ἐχει τόσας ἄλλας ἐνασχολήσεις εὐχάριστες ἢ ζωὴ, ὅστε αὐτὴ ἢ περιττὴ, καὶ φορτικὴ, ἀν ἀγαπᾶς, ἐνασχολήσεις δὲν μ' ἀρέσει καθόλου.

Τῆς εἶπα κ' ἄλλα πολλὰ καὶ δὲν κατώρθωσα νὰ τὴν πείσω.

— Καλὰ σὲ λέγαμε καὶ στὸ Ἀρσάκειο Γερουσία, μοῦ εἶπε κ' ἀρχίσαμε ἀμέσως νὰ μι-

τῶν βουνῶν τοῦ Αἰλικίου, σὲ μέρη ὅπου ὁ ἀέρας εἶναι φαρμακὶ μοναχὸ γιὰ ὅποιον ἄλλον. Κ' ὅμως ἔμα τὸς ἀνθρώπους ἀφοῦ τοὺς βγάλουν ἀπ' τὶς βρομερὲς τοὺς μονιὲς καὶ τοὺς πᾶν σὲ βουναλάκια ἢ σὲ κάμπους ἀνοιχτοὺς ὅπου φυσᾷ δροσερὸ, μυρομένο, ζωογόνο ἀεράκι, οἱ ἄνθρωποι ἀφοῦ μαραίνονται καὶ πεθαίνουν. Κ' ἐπειδὴ δυσκολευόμαστε νὰ πιστέψουμε στὰ λόγια τοῦ φίλου μας, κάθε ψέφτης μὲ τὸ μάρτυρά του, μὰς λέγει, καὶ πᾶει καὶ μὰς φέρνει ἕνα ὄρατο βιβλίο ἐνοῦ περίφημου περιηγητῆ καὶ γιαντοῦ ποῦ γύρισε τὶς Ἰνδίες καὶ στὸ κατεβατὸ 153 μὰς ἔδειξε γραμμμένα καὶ ζωγραφισμένα ἀφτὰ ποῦ σὰς λέμε.

Με τοὺς αἰῶνες λοιπὸν ἔμαθε φαίνεται ὁ ὄργανισμὸς στὸ φρικτὸ φαρμακί, στὸ μολεμένο ἀέρα, καὶ δὲ μπορεῖ νὰ ζήσει δίχως. Ἐ λοιπὸν, σὰς ἀρέσει μιὰ τέτλια ἀντοχῆς ποῦ θὰ καταντήσει τὸ νοῦ μας σὰν τῶν Ἰβουλά τὰ κορμιά; Γι' αὐτὸ λέμε πῶς ἐκ Θεοῦ θάνατι τὸ Συνέδριο. Ἴσως ἀφτὸ θάβρει κανένα τρόπο ν' ἀπομακρύνει τὶς νέες γενεὲς ἀπ' τὶς ποδιὲς τῆς Ακαδημίας.

Θάχαμε καὶ κάτι ἄλλο νὰ σὰς ποῦμε γιὰ τὰ «ἀδρὰ καὶ ἀκαταμαχητὰ». Θὰ σὰς θυμίζουμε ἐνοῦ σοφοῦ καθηγητῆ ἕνα σαφώτατο ἄρθρο, ποῦ δημοσιέψατε, πᾶν τῶρα δὺς χρόνια, στὰ Παναθηναϊκὰ καὶ ποῦ βουρδουρίζει ἀπὸ τέτλια «ἀδρὰ καὶ ἀκαταμαχητὰ», ὅπως ὁ κόρπος τοῦ Πτωχοπρόδρομου ἀπὸ ψεῖρες ἀμυγδαλάτες. Ὄνομα καὶ μὴ χωριῖ, λέγ' ἡ παροιμία. Τὸνομα τοῦ σοφοῦ καθηγητῆ ἀρχίζει ἀπὸ κει ποῦ τελιώνει τὸνομα τοῦ Κ. Παπαχρητῆ. Ἡ ὄραξ του μεγάλη καὶ τρανή, σ' ἀνατολή καὶ δύση σημισμένη. Τ' ἀποστραγγίδι τῆς τὸ ἴδιο καὶ χειρότερο κ' ὁ Κόρπος τοῦ πάντα γεμάτος ἀπὸ ἀδρὰ κ' ἀκαταμαχητὰ.

Παραπάνω δὲ σὰς λέμε γιὰ τὴν ξέρομε πῶς εἶστε πολὺ δυσκολευόμενοι στὰ προσωπικὰ καὶ φοβούμεστε μήπως μὰς βρεῖτε ἀφτὰ ἀφορμὴ καὶ μὰς ἀρνηθεῖτε ξανά καὶ τῶρα τὴ φιλοξενία. Δὲν πιστεύουμε νὰ μὰς κάνετε ἀφτὸ τὸ ἀδικιο, μάλιστα περιμένουμε καὶ καναδυὸ θερετικὰ λόγια, γιὰ τὴν ἔχομε ὁρεξη, ὅπως σὰς τὸ χαραξάμε στὴν ἀρχή, νὰ σὰς γράψουμε μερικὲς ἀράδες γιὰ τὴ γλωσσικὴ ἔρεθνα ποῦ ἀνοίξατε στὸ περιοδικὸ σὰς. Ἡ γνώμη μας εἶναι πῶς τὸ πρόβλημα δὲ βάλθηκε ἀπὸ μίξ ἀρχῆς στὴ θέση του Ἀλήθια πούνη καὶ πολὺ δύσκολο. Τὸ εἶδατε παραπάνω στὰ τραγοδοχορεφτικὰ. Χρειάζεται πολλὲς φορὲς γιὰ νὰ τοποθετήσῃ κανεὶς καλὰ ἕνα ζήτημα, γιὰ πολλὴ μελέτη, κόπος, σκέψη, προσοχή, παρὰ νὰ λύσει ἕνα πρόβλημα.

Τὶ νὰ σὰς ποῦμε; Δὲν τὸ πιστεύουμε πῶς μὲ τὰ σωστὰ σὰς ζητήξατε νὰ φωτισθεῖτ' ὁ ἴδιος. Σὲ τί παρακαλῶ; Γιὰ τὸ ἕνας γράφει ἔτσι κ' ὁ ἄλλος ἀλλιῶς, ἀφτὸ χρειάζονταν ἰδιαίτερη, κεινούρια ἔρεθνα γιὰ νὰ τὸ μαθεῖτε. Καὶ περιμένατε νὰ σὰς τὸ

ποῦν οἱ ἴδιοι; Τὶ τάχα τῆς πολυγωνίας τὰ αἷτια δὲν εἶναι ὀλοφάνερα; Τὰ παλιὰτὰ ξέρομε γιὰ ὄλοι. «Νέαν τροπὴν» μὰς ὑποσχεθήκατε νὰ δώσετε στὸ ζήτημα, καὶ περιμέναμε κ' εἶχαμε μεγάλες ἐλπίδες! Γι' ἡ Παλιὰ Διαθήκη τὴν ξέραμε, κ' ἀπ' τὴν ἔρεθνα σὰς περιμέναμε νέο κήρυγμα. Ἐνα κ' ἀπλὸ γιὰ μὰς τοὺς ἀπλοὺς καὶ πολλοὺς ποῦ κάνομε Ἐνα, τὸ ἕνα ποῦ τὸ λέν' ἔθνος, κήρυγμα γιὰ τὸ πῶς ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς θὰ μορφώνονται ὁ λαὸς καὶ τὰ παιδιὰ ποῦ μένουν ἀγράμματα μὲ τὰ γράμματὰ σὰς κ' ἀνεμόφωτα μὲ τὶς σφίρες σὰς. Ἐρεθνα γιὰ τὴ γλώσσα εἶναι ἔρεθνα γι' ἀφτὰ κ' ἔρεθνα ποῦ δὲν κοιτάζει νὰ λύσ' ἀφτὰ τὰ ζητήματα δὲ ξέρει τί θέλει καὶ τί ζητᾷ.

Ὅσοπο ὄρα γιὰ νὰ πᾶσομε καὶ ζητώντας συμπάθιο γιὰ τὴ πολυλογία σὰς προσκυνούμε μὲ τὸ ἀνηκὸν σέβας.

ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΦΩΤΗΣ

Γενάρης 1904.

Κουταλιανὸ

ΘΥΜΗΜΑΤΑ

Θυμᾶμαι ἀπόψε ὅτὸ παλὸν σπιτάκι μας στὴ χώρα, —Θλιμένη μόλις ἐδουσαν τὰ λόγια τὰ παλὰ καὶ οἱ θρῆνοι ἀπὸ τὰ χεῖλη σου καὶ ἀπὸ τὰ μάτια [ἢ μπόρα Φθινόπωρα διαβατικὰ στὴ νέα καλοκαιριά.

Θυμᾶμαι τὸν παλὸν σκοπὸ λυπητερὰ ἐτραγοῦδα· Ρόδο χλωμὸν ἐστόλιζε τὰ ὀλόθρηνα μαλλιά. Στὸ κλάμα ἢ λάμπα ἐκέρωνε, στὸ φῶς καὶ ἡ [πεταλούδα Γύρω στὴ θάλαξ ἢ ἀμοιρη ποθοῦσε ἀνοῦ ἀγκαλιά.

Θυμᾶμαι σιγομίλητα ἐπιθύριζε μιὰ ῥίμα Κι' ὁ τόνος γύρω στὸ φτωχὸ σπιτάκι μιὰς νυχτιάς Μάκρανε ὡσάν τὸ ἀπάντεχο τῆς ἐρημιᾶς τὸ δῆμα Στὰ θλιβερὰ ἄλση ποῦ σιγοῦν τὰ φύλλα τῆς ἰτιάς.

Θυμᾶμαι ποῦ χερᾶκια ἀχνὰ ἐστύμωναν μὲ τρόμο Στὴ μοναξιά ἐθυμίζοντας τὰ χεῖλη τὰ νεκρὰ Κι' ἀργὰ τὰ μάτια ἐδιάβαιναν στῆς σκέψεις μαῦρο [δρόμο, Ὅθε τὸ σπιθὸ ἐγερνε στενάζοντας πικρὰ.

Γλυκειὰ μου! Ἡ δροσο ἐστάλαζεν ὀλόνοχτα ἀπ' [τὰ ὕψη, Κ' εἶπε τὰ μάτια ὑψώνοντας στὴν ἀστερὴν βραδειὰ Παρακαλῶ τὸ ἀγιωτὸν τὸ πνεῦμα σου μιὰ θλίψη Νᾶνε ἢ ἀγάπῃ μας, χαρὰ τοῦ πόνου ἢ συνοδειὰ.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΡΩΜΕΪΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ

ΑΚΟΜΑ;

Τὸ λητρουβειὸ ἀλίθε. Δυὸ φωτιὲς μαῦρες ἐφέγγαν ἀδύνατα στὴν καπνοῦρα ποῦ ἀνάδινε ἢ στιά. Τὴ λιθάρι ἐτρίζε, ἢ ζιφταριά ἐσοῦρωνε λάδι. Τρεῖς ἀπὸ τοὺς συντρόφους ἐδοῦλεθαι, δυὸ ἄλλοι ἐκοιμῶνταν κατὰ γῆς ἀπάνω στὰ ληόστα. Ἦταν μεσάνυχτα καὶ κρύο.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε. Ἐνας κυνηγὸς ἐμπῆκε μὲ τὰ σκυλιὰ του, ἀντρὸς ὡς σαράντα χρονῶν, μεγάλος μὲ ἀντρίκια ἄλλα ἡμερὴν ὄψη, καὶ ποῦ ἐφοροῦσε φῆσι καὶ σιγγουὶ καὶ πλατοβράκι. Ἐφαινότουν ταραγμένος.

«Καλὴ σπερὰ Θεοδόση» τοῦ εἶπαν «ἐβάρειες κουνάδια;

«Καλὴ σπερὰ» ἀποκρίθηκε «ποῦ εἶναι ὁ Κούρκουπος;»

«Αὐτοῦ πέρα κοιμάται» ἔκαμε ἕνα ἀπὸ τοὺς δουλερτάδες ἀντρὸς μισόκοπος καὶ ποῦ ἦταν, καθὼς λέγν, τοῦ λητρουβειοῦ ἀκαραβοκέρης. Κ' ἐπρόσθεσε.

«Κούρκουπε, ξύπνα. Ὁ ξάδερφός σου. Ἄλλὰ ὁ Κούρκουπος δὲν ἐξυπνοῦσε» εἶχε βαρὺν ὕπνο· καὶ ὁ Θεοδόσης ἐπῆγε σιμά του καὶ τὸν ἐσκούντησε μὲ τὸ πόδι.

«Τὶ εἶναι» ἔκαμε μισοκοιμμένος. «Τῶρα, τῶρα ἐπλόγιασα. Ἦρθε κ' ἔλας τὸ ἀλλάγι μου;»
«Ἐύπνα· ἢ γυναίκα σου σὲ θέλει· ἤμουν γιὰ κουνάδια καὶ τὴν εἶδα».

Ὁ Κούρκουπος ἐσηκώθηκε ἀμέσως ἀνήσυχος. Ἦτον νέος ὡς εἰκοσιπέντε χρονῶν· ὁμορφος ὄχι· μὰ τὸ ἀνὰβλεμμά του ἔδειχνε πολλὴν καλωσύνη. Κι' αὐτὸς ἦτον χωριὰτικα ντυμένος, λυγδερὸς ἀπὸ τὰ λαδία, καὶ μὲ κορμὶ μαζωμένο λίγο ἀπὸ τὴν ἀκοπή ἐργασία.

Οἱ δύο ἀντρὲς ἐβῆκαν ἀνάμα. Τὸ χωριὸ ἐκοιμότου. Ἡ ἀστραγγιὰ ἐφώτιζε τὸ δρόμο. Κάπου κάπου σκύλος τοὺς ἀληχτοῦσε.

«Τὶ τρέχει;» ἐρώτησε ὁ Κούρκουπος σκιασμένος. Ὁ ἄλλος δὲν ἀπολογήθη. Σιωπηλὰ ἐφτάσαν βιαστικοὶ στὴ γειτονιά τους. Ὁ Κούρκουπος ἐτρεξε στὸ σπιτι του, ἀλλὰ ἐβῆκε τὴν πόρτα κουνταλωμένην ἀπ' ὄξω.

«Ποῦ εἶναι;» ἐρώτησε ντροπιασμένος.

«Πέρα στοὺς Ἐρμονεῖς» τοῦ ἀπάντησε ὁ Θεοδόσης· καὶ χωρὶς ἄλλο λόγο ἐκίνησε πρὸς τὸν κατήφορο. Ὁ ἄλλος ἀκολούθησε· κρύος ἵδρος ἐπερίχυνε τὰ μέλη του· οἱ πλάτες του ἐπαγῶναν· εἶχε χάσει τὴν ὄμι-

λιά του.

Ἐκατεβῆκαν στὸ στενὸ μονοπάτι πρὸς τὴ θάλασσα. Ὁ τόπος ἦτον ἐρημος. Τὰ βουνὰ ἔρθωμένα, ἀνακατωμένα καὶ ἀπόγαρμα, ἐφαινόταν τὴν ὥρα ἐκείνη μαῦρα· τὸ νερὸ τοῦ τράφου ἐβράζε μὲ τὶς πέτρες. Στὸ τρίστρατο τοῦ φουρικισμένου ἐσταθῆκαν κ' ἐλυροφτήκαν πίσω ἀπὸ ἕνα βράχο. Ὁ Κούρκουπος ἐκάθισε γιὰ τὴ γονατὰ του ἐτρέμαν, ὁ ἄλλος τὸν κοιτάζε ζητώντας νὰ μαντέψῃ τὴν ὄψη του στὸ σκοτάδι. Ἀνάμειναν κ' ἀφοκράζονταν.

Οἱ φτερωτὲς τῶν μύλων ἐγύριζαν ἀκοπα κ' ἐφτάων σταυτιὰ τους τὰ τραγοῦδια τῶν μυλωνάδων, μαζῆ μὲ τὴ βοή τοῦ νεροῦ καὶ μὲ τὰ λαλήματα τὰ πρῶτα τοῦ κοκόρου.

Ἐάφνωσ οἱ σκύλοι ἐμούγκρισαν, ἀλλὰ ὁ Θεοδόσης τοὺς ἤσυχασε μ' ἕνα νόημα κ' ἐμουρμούρισε.— «Νά την. Πάρε». Καὶ τοῦ ἔβαλε τὸ καρποφύλλι στὸ χέρι. Ἐνας ἴσκιος τοὺς ἐπλησίαζε ἀνεβαίνοντας τὸ ρόβολο. Μηχανικὰ ὁ Κούρκουπος ἐπῆρε τὸ ντουφέκι καὶ ἐσήκωσε τὸ λύκο. Τὰ μάτια του ἦταν κερφωμένα ἀπάνω στὸν ἄνθρωπο, ποῦ τῶρα ἐδιάβαινε βιαστικὰ σιμά τους. Οἱ σκύλοι δὲν ἐσάλεψαν. Κι' ὁ Κούρκουπος ἀναστένανε βαθεῖα κ' εἶπε ἀλαφρωμένος πωθόνοντας τὸ ἄπλο.

«Εἶναι ἀντρὸς».

«Εἶναι ἀντρίκια ντυμένη» οἱ σκύλοι τὴν ἐγνώρισαν. Χτύπα·.

λάμε γι' άλλα πράγματα.

×

— Ξέρεις τί έπαθα, καμμένη; μου έβλεπε μια απ' αυτές τις βραδυές που έβριθε με την οικογένειά της σπίτι μας να πάρουμε το τσάι.

— Που να το ξέρω! Περιμένω να μου το πής!

— Ένας αχρείος....

— Ξέρω! Θα σουστειλε καμιά κάρτα....

— Αυτό είναι!... Την έκανα κομμάτια!...

Καλά που δεν έπεσε στα χέρια του μπαμπά...

— Δε θα γελοούσε και μ' αυτή;

— Άφησε τίστεια σου, χρυσή μου! Ξέρεις... ο αχρείος....

— Πρώτα πρώτα να βάλουμε τα πρόσωπα και τα πράγματα στη θέση τους. Ο άνθρωπος αχρείος δεν είναι.

— Μα ή κάρτα που μουστειλε;

— Σ'υ του την εξήγησες.

— Έγώ;

— Βεβαιότατα! Όταν έδημοσίευες στις έφημερίδες πως ανταλλάξεις κάρτ-ποστάλ, κ' έδινες τη διεύθυνσι του σπιτιού σου, έδινες μαζί μ' αυτή το δικαίωμα στον καθένα να σου στείλη όχι μονάχα άσεμνες εικόνες, μα κ' έρωτικά γράμματα—ξέρω κ' έγώ—έπι τέλους, δε, τι θελήση. Αχρείος δεν είναι ο κύριος που σουστειλε την άσεμνη εικόνα. Να με συγχωρήσ. Μονάχα που αντιλαμβάνεται αλλοιώτικα από σένα το «εύχάριστο» αυτό παιχνίδι. Τίποτε παραπάνω. Παίζει κι' αυτός ο κύριος όπως και σύ, μα παίζει κατά τον ιδιόν του τρόπο. Δεν ήμπορείς να του είπής τίποτα. Γιατί τότε θα σου πη κι' αυτός και θα σ' αποστομώση.

— «Κορίτσι μου, όταν βγαίνεις μέρα μεσημέρι με κουστούμι μπαλαρίνας στο δρόμο δεν ήμπορείς να με πής αχρείο αν σε χαιρετήσω όπως χαιρετούν τις μπαλαρίνες κι' αν σου φερθώ όπως φέρουνται σ' αυτές».

— Δοιπόν, φιλάττη μου, όταν δίνη μια κόρη τη διεύθυνσί της κ.τ.λ. δεν έχει κανένα δικαίωμα ναποκαλή τους άλλους αχρείους!...

×

Δεν θα συνεχίσω τη φιλική κουβέντα μας

Δεν υπάκουσε, γιατί δεν ήθελε να πιστέψει.

«Είναι άντρίκια ντυμένη» του ματάρειπε άνυπόμονα. «Την είδα να κατεβαίνει».

Και με τα λόγια τούτα του άπόσβυσε κάθε έλπίδα. Ο Κούρκουπος έκατάλαβε μέσα του, πως μελλόμενος του ήτουν να γένει φονιάς; και ή σκέψη τούτη ήσαν τρομερή τόσο για τον καλόν άνθρωπο που ένικουσε και την όργη και τη θλίψη του.

Εκείνη ως τόσο έμάκραινε κ' ήτουν έτοιμη να πάρει το γύρισμα του δρόμου.

«Τί προσμένεις; Μας έφυγε. Αυτή είναι». Τούπε με βραχνή φωνή ο Θεόδωρος. «Μας έντροπισάσατε». Κ' έκαμε να του άρπάξει το ντουφέκι.

«Εσύ δε θα τη σκοτώσεις!» Κ' έφώναζε άποφασισμένος. «Γυναίκα, στάσου» είδεμή. .»

Μα εκείνη έβάλθη να τρέχει όσο έδύνοτον, και μία στιγμή την έχασαν από μπρός τους.

«Είδες, είδες φεύγει ή άτιμη» είπε ο Θεόδωρος. Κ' έρριχτήκαν με μιάς και οι δύο κατόπιτης, και οι σκύλοι την ένυηγήσαν άληχτώντας.

Άπου έπροσέρασαν το γύρισμα την είδαν πάλι σιμά τους. Κι' ο Κούρκουπος όργισμένος τώρα της έφώναζε. «Στάσου, στάσου». Ένφ' ο άλλος τούλεγε. — «Τράβα της· τέλειωνε».

Μα ο Κούρκουπος δεν άκουε τίποτις· ήθελε τώρα να μάθει τη ντροπή του από το στόμα της· και, χωρίς να σταθούν, την εξάτρεξε όλόγυρα και την

ούτε θα ζητήσω την επέμβασι της Άστυνομίας και της Εισαγγελίας για τάσεμνα δελτάρια που στολίζουν τις βιτρίνες όλων των βιβλιοπωλείων και κυκλοφορούν τόσο ανετα και τόσο έλεύθερα. Έχουν τόσες φροντίδες κ' οι δυο αυτές Άρχές, ώστε δεν περισσεύει καιρός να φροντίσουν και για τα είκονογραφημένα δελτάρια. Τί να πρωτοκοιτάξουν και για τί πράγμα να πρωτοφροντίσουν;

Οί γονείς μονάχα—αχ, αυτοί δεν έπρεπε να πολυενθουσιάζουνται με το «εύχάριστο» αυτό παιχνίδι και να πληρώνουν τα έξοδα, όπως έλεγεν ή αγαπημένη μου Βασιλικούλα, για να πλουτίζουν εκείνοι που τα πουλούνε και να δημιουργούνται αχρείοι, κατά Βασιλικούλα πάντοτε, κύριοι και ξαδιάντροπες κυρίες και δεσποινίδες.

Τί τα θέλετε όμως! Το κακό αυτό που παίρνει τόσο άπότομο δρόμο, μονάχα ή Πολιτεία θα έίπορούσε να το σταματήσει, αν ακρίβαινε τα ταχυδρομικά από δυο λεπτά σε τριάνα ή και σε πενήντα λεπτά για το κάθε δελτάριο. Να γινότανε αυτό, κι' άμέσως θα βλέπατε πόσο το εύχάριστο αυτό παιχνίδι θα περιοριζότανε.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ

— Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

ΤΗΣ ΨΕΥΤΙΑΣ

B' *

Ο κ. Μιστριώτης έχει έμποδίσει ν' αναδιαστή στη σκηνή του θεάτρου δράμα του Αίσχύλου μεταφρασμένο στη γλώσσα την όμιλούμενη. Τούτο είναι σημάδι, και μπορεί να είπω' έν' άπόδειξι, όπως ο κ. Μ. δεν έννοει τον Αίσχύλο και δεν έννοει τους άρχαίους κλασικούς, έπειδή, αν το έννοούσε, δεν θα το έμποδίζε, αλλά μάλιστα θα το έσύσταине. Έτσι κ

* Η άρχή στο περασμένο φύλλο.

έπρόφτασε τέλος προς τα έμπα του χωριού, και την άδραξε από τα μαλλιά και την έβαλε κάτω.

Εκείνη έριξε ψιλή φωνή.

«Όχι έδώ» τούπε ο Θεόδωρος· αθά ξυπνήσει ο κόσμος. Δός μου το ντουφέκι να μη βρεθεί στα χέρια σου.»

Κι' ο Κούρκουπος υπάκουσε· του άπάφησε το όπλο· και σήκωσε την τρομαγμένη γυναίκα στα δυο χέρια και την έσυρε στο σπίτι.

Άνοιξε ή ίδια, γιατί είχε τα κλειδιά, με κρίσαν καρδιά· και το άντρώγυνο έμπήκαν μέσα μοναχοί τους· αυτός έκλεισε με δια την πόρτα.

Έμειναν για μια στιγμή χωρίς φως, κ' έφοβήθησαν κ' οι δύο τους. Καθώς όμως ήτουν μαθημένη έβαλε προσανάμματα στη στιά που έκρουφόκαγε στην όγνίστρα, και με μιάς έλαμψε το σπίτι.

Το πρόσωπο του Κούρκουπου ήταν συγνεφιασμένο βλέποντάς τον έλίγωσε ή γυναίκα κ' έκάθισε χάμου. Έφαινότον μικρή στάντρίκια φορέματα που μολογούσαν το έγκλημα της· και κοιτάζοντάς την τον έπαραπήρε ή χολή, τα φρένα του έσκοτιστήκαν, μια στιγμή ακόμα έτσώπασε, κ' ύστερα με βαθύν άνασασμό της είπε:

«Τέτοια ώρα, άντρίκια ντυμένη, στους Έρμους. Σκύλλα που ήσουν;»

Εκείνη λόγο. Τότες έπηρε τη μεγάλην άπόφαση. Άνατρίχασε· εξέταζε με το μάτι όλο το σπίτι ζητώντας· και του παρουσιάστη στην όψη ένας κόπι-

έεινοι οι άλλοι, κρύβοντας τα Ευάγγελια και τας διδασχάς του Χριστού, ή δεν έννοούν τον Χριστό ή κινούνται από μιάν ιδέα και έναν σκοπό άλλον όπου έδω δεν έν' ο τόπος να τα αναφέρω.

Μπορεί να έννοη καλά ο κ. Μ. τη γλώσσα των κλασικών και να ήναι Ικανός να τηνε διδάξη, αλλά την τέχνη τους βέβαια δεν την έννοει και δεν την αισθάνεται. Άν την αισθανότου, δεν θα έλεγε όσα έχει είπει, όπου δεν είναι αξια ένός καθηγητή.

Με κρίσι και με ασθησι έχει βέβαια καλή έσκέψη και να βγη έξω με έναν λόγο γελοιώδη και με αυτόν βάλη έναν φραγμό στο σημερινό όρμητικό ρεύμα όπου κοντεύει να καταιβάση από τον θρόνο της την ψεύτρα και φκισιδωμένη καθαρεύουσα και βάλη στη θέση της τη γνήσια και νόμιμη κυρία και βασιλίσσα, όπου είναι ή γλώσσα ή κοινή.

Άλλά είναι ρεύμα αυτό όπου μήτε ο κ. Μ. μήτε όλοι οι Καθηγητάδες μήτε όλο το στρατεύμα των φοιτητών δύνονται πλέον να το σταματήσουν.

Άπό την ήμέραν όπου ο Βαλαωρίτης είχε άπαγγείλει τον περίφημον ύμνον του στον Πατριάρχη, κι' όπου είναι το χειρότερο από τα έργα του, και είναι έργο τερατώδες κατά την ιδική μου γνώμη, κι' όπου οι Καθηγητάδες του ένθνικού Πανεπιστημίου, κατενθουσιάζόμενοι, τον είχαν στεφανώσει και είχαν κηρύξει επίσημως όπως ή κοινή και όμιλούμενη γλώσσα του ένθους είναι και θα είναι ή γλώσσα της ποιήσεως, από εκείνην την ήμέραν το ζήτημα έχει λυθεί πραχτικώς, και το έχουν λύσει οι ίδιοι οι Καθηγητάδες.

Αυτοί, σαν άμαθείς και άνήθοι, έπίστευαν όπως ή άναγνωρίσι και ή παραχώρησι εκείνη ήτουν μικρή δουλειά και όπως ήμπορούσε να γένη χωρίς κανένα άλλο άποτέλεσμα. Άπό εκείνην την ήμέρα, υπακούοντας στη σύστασι των Καθηγητάδων, κανένας πλέον δεν έλαβε την όρεξι να γραφή στίχους στην καθαρεύουσα. Και ή γλώσσα της ποιήσεως και ή Γραμματική της δεν έμπορούσε παρά να γένη άργότερα και ή γλώσσα και ή Γραμματική του πεζού λόγου.

Δύο γλώσσαις, μία για τους άγράμματους και μία για τους γραμματισμένους, θα έμπορούσε ίσως κάτι λίγο να έννοη· αλλά δύο γλώσσαις, μία για την ποιήσι και μία για το πεζό, είναι κάτι παράδοξο όπου το παράδειγμά του δεν το έχει δώσει κανένα άλλο ένθος στον κόσμο παρά μόνον έμετες.

δας που τον άδραξε άμέσως. Εύρεθη σιμάτης και της έλεγε φοβερίζοντας· «Που ήσουν; που ήσουν;»

Κι' όσο εκείνη από τρομάρα κ' έλεγχος δεν άποκρινότου, τόσο ή χολή του έπέσει, τόσο την έτυραγνούσε· κ' έκατάλαβε ή άτυχη πως ήταν τώρα το τέλος της.

«Έλεος, έλεος» είπε· «άμαρτωλή είμαι· μα είμαι έγκυα· δικό σου είναι το παιδί, μα το Θεό!»

Έμεινε ο Κούρκουπος· έγένη κίτρινος· ο λόγος της τον έξαμράτωνε.

Η στιά είχε πέσει, εκείνη έκλαιγε θερμά· έξω έξημέρωνε.

Κι' ο Θεόδωρος πούχε παραμονέψει έχτύπησε μ' όρμη βρειά την πόρτα· κ' είπε· «Ακόμα; ακόμα;»

Και σαν άπάντηση άκουστήκαν φωνές από μέσα.

— «Έλεος, έλεος, το παιδί σου. Άπάνθρωπε, με σκοτώσες!» και δυνατά όσο έδύνοτον· — «Βοήθεια, βοήθεια! . . Ά!»

Κ' ύστερα άκρα σιωπή.

Τότες όμως άνοιχτήκαν τάλλα σπίτια, κ' έβγήκαν οι γειτόνοι άνττοι, άνταριασμένοι κ' έσυναχτήκαν μπρός στού Κούρκουπου το σπίτι, άντρες, παιδιά, ρωτώντας τί τρέχει· κι' έφοκραστήκαν το πνιμένο ρουχαλιτό που έξβαινε τώρα από μέσα.

Ο Θεόδωρος τους άποκρίθη· — «Την έσκοτώσε».

Κρασάδες (Κέρκυρα) Γενάρης 1904.

K. ΘΕΟΤΟΚΗΣ